

VANLIGA FRÅGOR DAGLIG VERKSAMHET

Personer med utvecklingsstörning har rätt till insatsen daglig verksamhet. Daglig verksamhet tillförsäkras personer som är i yrkesverksam ålder, saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig.. Det kommunala ansvaret för att anordna meningsfull sysselsättning för den enskilde kan ske genom dagcenterverksamhet eller på annat sätt, exempelvis genom stöd till organisationer, kooperativ m.fl. som anordnar olika sysselsättningsaktiviteter. Det är hemkommunen som har ansvaret.

Vid utformning av daglig verksamhet ska utgångspunkten vara bestämmelserna i 7 § LSS om hänsyn till individuella behov och goda levnadsvillkor m.m.. Utformningen av daglig verksamhet ska utgå från de berörda personernas funktionsnedsättning. Verksamheten ska erbjuda den enskilde stimulans, utveckling, meningsfullhet och gemenskap efter hans önskemål.

Verksamheten ska ha som mål att utveckla den enskildes möjligheter till förvärvsarbete och erbjuda meningsfull sysselsättning. Enligt 15 § 4 LSS hör det till kommunens uppgifter att medverka till att människor som tillhör personkretsen får tillgång till arbete på den reguljära marknaden eller hos Samhall m.fl.. Det är därför viktigt att verksamheten bedrivs i nära samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och handikapporganisationer.

Sverige har förbundit sig juridiskt att följa FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Sverige måste alltså följa artiklarna i denna rättighetsförklaring. Där finns åtskilligt antal rättigheter som kan användas tillsammans med olika svenska lagstiftningar. Dessa har av regeringen ansetts förenliga med konventionen och ska tolkas så att lagen överensstämmer med konventionen.

Sverige har också skrivit på ett protokoll som innebär att den enskilde har möjlighet att klaga till FN:s internationella kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning om han eller hon anser att hans eller hennes rättigheter är kränkta.

Fråga	Svar	Lag/föreskrift att hänvisa till
Om att välja daglig verksamhet		
1. Får jag välja daglig verksamhet i min kommun?	Ja under förutsättning att där finns plats och att de kan erbjuda lämplig sysselsättning.	LSS 7 § Goda levnadsvillkor Artikel 27
2. Får jag välja sysselsättning på min dagliga verksamhet?	Ja under förutsättning att sysselsättningen finns eller kan ordnas och att personalkompetens finns.	LSS 7 § Goda levnadsvillkor
3. Får jag byta daglig verksamhet till en annan daglig verksamhet?	Ja under förutsättning att där finns plats och att de kan erbjuda lämplig sysselsättning.	LSS 7 § Goda levnadsvillkor Artikel 27
4. Får jag välja daglig verksamhet i annan kommun?	Det är hemkommunens ansvar att ordna daglig verksamhet. Men om det finns skäl för välja annan kommun är det möjligt att få välja annan kommun. Speciell sysselsättning eller inriktning, att personalen har specialkompetens som du behöver eller dålig kvalité i din hemkommun kan vara sådana skäl.	LSS 7 § Goda levnadsvillkor Artikel 27
5. Har jag rätt att vara kvar i daglig verksamhet som jag haft länge i annan än hemkommunen?	Nej, hemkommunen svarar för daglig verksamhet om du inte har väldigt starka skäl mot att byta. Du kan argumentera utifrån dina behov exempelvis av speciell personalkompetens eller ditt behov av kontinuitet och trygghet som inte uppfylls i den nya.	LSS 2 § Varje kommuns ansvar LSS 7 § Goda levnadsvillkor
Antal arbetstimmar och arbetstider		
6. Hur många timmar har jag rätt att vara på dagliga verksamheten?	Du har rätt till heltid som är 40 timmar i veckan. Daglig verksamhet ska vara som jobb. Men du har också rätt att vara där mindre tid om du behöver det för att må bra. Tiden du är där ska anpassas efter vad du behöver.	LSS 7 § Goda levnadsvillkor

7. Har jag rätt att börja på dagliga verksamheten kl 7? Mina föräldrar måste åka till jobbet då och jag kan inte vara ensam.	Nej, du har inte rätt börja så tidigt om inte verksamheten är anpassad till den tiden. Däremot är det kommunens skyldighet att hjälpa dig på annat sätt, exempelvis med boendestödare.	LSS 7 § Goda levnadsvillkor
8. Jag vill ha en hemma dag i veckan men dagliga verksamheten säger nej?	Daglig verksamhet ska vara utifrån personens behov. Om du behöver vara hemma och vila en dag i veckan ska du få det.	LSS 7 § Goda levnadsvillkor
9. Får jag välja mina arbetstider på dagliga verksamheten själv?	Nej, du kan inte bestämma det själv. Tiderna ska anpassas utifrån både dina och verksamhetens behov	LSS 7 § Goda levnadsvillkor
Resa till och från daglig verksamhet		
10. Har kommunen rätt att ta ut en avgift för resan till och från dagliga verksamheten?	Ja, kommunen har rätt ta ut avgift för färd. Däremot får kommunen inte ta ut en större avgift än kostnaden för tjänsten.	Kommunallagen 8 kap. 3 c § Självkostnaden LSS 19-20 §§
11. Jag har valt och fått daglig verksamhet i annan kommun har jag rätt till hjälp med resan?	Nej, kommunen har ingen skyldighet att ordna resa till och från daglig verksamhet. Om du har färdtjänst kan du få resa till och från dagliga verksamheten.	Lag om färdtjänst 7 §
Personal på daglig verksamhet		
12. Kan de omplacera personal från äldreomsorg till daglig verksamhet?	Ja, men personalen ska ha den kunskap som krävs för jobbet.	LSS 6 § Gott stöd, god service och omvårdnad LSS 7 § Goda levnadsvillkor

13. Kan man kräva specialkompetens hos personal exempelvis teckenspråk	Ja, särskilt när det gäller tecken ska man kunna kräva det för att få goda levnadsvillkor. Även annan specialkompetens kan krävas.	LSS 5 § Full delaktighet, leva som andra LSS 6 § Gott stöd, god service och omvårdnad LSS 7 § Goda levnadsvillkor
14. Vilken kompetens ska personalen ha? Finns det tvingande föreskrifter?	Nej, bara allmänna råd från Socialstyrelsen som naturligtvis är riktlinjer som ska följas.	LSS 6 § Gott stöd, god service och omvårdnad SOSFS 2011:12 Allmänna råd och föreskrifter Artikelnr 2012-2-17 Socialstyrelsens vägledning
Blandat		
15. En deltagare är utagerande och slår oss andra. Vilka rättigheter har vi?	Samma regler gäller på dagliga verksamheten som i övriga samhället. Ingen ska behöva bli utsatt för våld eller mobbing.	LSS 5 § Full delaktighet, leva som andra LSS 6 § Gott stöd, god service och omvårdnad LSS 7 § Goda levnadsvillkor
16. Har jag rätt till habersättning?	De flesta kommuner betalar habersättning men det är ingen lagstadgad rätt. Däremot förordas någon form av ersättning i förarbetena till LSS.	Prop. 1992/93:159 s. 90 Artikel 26
Har vi rätt till medbestämmande i daglig verksamhet?	Ja, självklart har alla deltagare rätt att vara med och påverka hur det ska vara på dagliga verksamheten.	LSS 5 § Full delaktighet, leva som andra LSS 7 § Goda levnadsvillkor Prop. 1992/93:159
Mitt arbete på dagliga verksamheten är förlagd till ett företag? Har jag rätt till anställning?	Nej, men det kan vara ett första steg mot ett arbete. Företaget väljer om de vill anställa eller inte. Du ska däremot ha samma rättigheter som alla andra i samhället.	Artikel 27
Måste jag betala för lunch på dagliga verksamheten	Ja, kommunen har rätt att ta ut en avgift för mat. Du kan ta med egen matlåda till dagliga verksamheten om du vill.	Kommunallagen 8 kap. 3 c § Självkostnaden LSS 19-20 §§

Kvalitet och missförhållanden		
17. Den dagliga verksamheten fungerar inte, den brister i kvalitet, vad kan jag göra?	Prata först med chefen för dagliga verksamheten. Om det inte blir ändring, ta kontakt med kommunen. I sista hand kontakta Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO) och begär tillsyn.	
18. Det råder missförhållanden på den dagliga verksamheten	Kontakta Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO) och begär tillsyn. Personalen har också skyldighet att göra lex Sara anmälan. Det kan även föreligga skäl för brottsanmälan.	LSS 24 b § Rapportera om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande. Socialtjänstlagen 14 kap. 3 § LSS 24 e § Ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande, ska dokumenteras, utredas och avhjälpas eller undanröjas utan dröjsmål.